

Zadeva C-209/03

**The Queen, na predlog Danyja Bidarja,
proti
London Borough of Ealing in
Secretary of State for Education and Skills**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo High Court of Justice (England & Wales),
Queen's Bench Division (Administrative Court))

„Državljanstvo Unije – Člena 12 ES in 18 ES – Pomoči študentom v obliki
subvencioniranega posojila – Določbe, ki omejujejo dodeljevanje takega posojila na
študente, ki so nastanjeni na državnem ozemlju“

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca L. A. Geelhoeda, predstavljeni
11. novembra 2004 . . . . . I - 2122
Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 15. marca 2005 . . . . . I - 2151

Povzetek sodbe

1. *Pogodba ES – Področje uporabe z namenom prepovedi vsakršne diskriminacije glede na državljanstvo – Pomoč študentom za kritje njihovih stroškov za vzdrževanje – Vključitev –*

Državna ureditev, ki dodelitev take pomoči pridržuje študentom, ki so nastanjeni na državnem ozemlju – Odsotnost možnosti, da bi se študente, ki so državljani drugih držav članic, štelo za nastanjene – Nedopustnost

(člen 12 ES)

2. *Vprašanja za predhodno odločanje – Razlaga – Časovni učinki sodb, ki vsebujejo razlago – Retroaktivni učinek – Omejitev, ki jo določi Sodišče – Pogoji – Pomen finančnih posledic sodbe za zadevno državo članico – Neodločujoče merilo*

(člen 234 ES)

1. Pomoč, ki je bodisi v obliki subvencioniranih posojil bodisi štipendij priznana študentom, ki zakonito prebivajo v državi članici gostiteljici, in je namenjena kritju njihovih stroškov za vzdrževanje, spada na področje uporabe Pogodbe z namenom prepovedi diskriminacije iz prvega odstavka člena 12 ES.

Nedvomno je upravičeno, da država članica tako pomoč dodeli le tistim študentom, ki so izkazali določeno stopnjo vključitve v družbo te države. Vendar država članica od zadevnih študentov kljub temu ne more zahtevati, naj vzpostavijo povezavo z njenim trgom delovne sile. Nasprotno pa se lahko šteje, da je določena stopnja vključitve dokazana z ugotovitvijo, da je zadevni študent v določenem obdobju prebival v državi članici gostiteljici.

To določbo je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, ki pravico do take pomoči podeljuje le študentom, ki so nastanjeni v državi članici gostiteljici, pri čemer izključuje, da bi državljani druge države članice kot študent pridobil status nastanjene osebe, četudi ta državljani zakonito prebiva in je opravil znaten del svojega srednješolskega izobraževanja v državi članici gostiteljici ter je posledično vzpostavil dejansko povezavo z družbo te države.

Vendar ta ureditev s tem, da izključuje vsakršno možnost, da bi državljani druge države članice kot študent pridobil status nastanjene osebe, takemu državljanu, ne glede na stopnjo njegove dejanske vključitve, onemogoča, da bi pridobil pravico do pomoči in posledično preprečuje, da bi lahko nadaljeval

svoj študij pod enakimi pogoji kot državljani te države, ki se znajde v enakem položaju.

(Glej točke 48, od 57 do 59 in od 61 do 63 ter točki 1 in 2 izreka.)

2. Razlaga, ki jo Sodišče poda o določbi prava Skupnosti, se omejuje na razjasnitev in določitev njunega pomena in dometa, kot bi jo bilo treba razumeti in uporabljati od začetka njene uveljavitve. Iz tega izhaja, da sodnik lahko in mora tako razlagano določbo uporabiti celo za pravna razmerja, ki so nastala in so bila vzpostavljena pred sodbo, sprejeto o

predlogu za razlago, če so sicer izpolnjeni pogoji, ki pred pristojnimi sodišči dopuščajo spor o uporabi navedene določbe. Sodišče sme le izjemoma z uporabo splošnega načela pravne varnosti, ki je bistven del pravnega reda Skupnosti, omejiti možnost vseh zainteresiranih, da bi se sklicevali na določbo, ki jo je samo razložilo, z namenom izpodbijanja pravnih razmerij, ki so nastala v dobri veri. Finančne posledice, ki bi v državi članici lahko nastale zaradi izdane sodbe v zadevi predhodnega odločanja, same po sebi ne upravičujejo časovne omejitve učinkov te sodbe.

(Glej točke od 66 do 68 in točko 3 izreka.)